

Predmet: Tuzlanska kolona (opt. Ilija Jurišić)

Apelacioni sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: KŽ1Po2 br. 3/13

Sastav veća: sudije Omer Hadžiomerović (predsednik veća), Sonja Manojlović, Nada Hadži Perić, Sretko Janković i Miodrag Majić (članovi veća)

TRZ: Milan Petrović

Branioци: advokat Đorđe Dozet, advokat Vanja Dozet

Sednica veća: 02.04.2015.

Izveštaj: Marina Kljaić, posmatrač FHP-a

Prvostepenom presudom u ponovljenom postupku okrivljeni Ilija Jurišić je oglašen krivim zbog krivičnog dela upotrebe nedozvoljenih sredstava borbe iz člana 148 KZJ i ponovno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina. Protiv ove presude žalbu su izjavili branioци okrivljenog.

Sudija Omer Hadžiomerović izlaže presudu, navodeći da je ovo druga presuda u prvostepenom postupku u ovom predmetu.

Branilac okrivljenog, advokat Vanja Dozet u kratkim crtama izlaže žalbu, navodeći da je pobijana presuda zahvaćena bitnim povredama odredbi krivičnog postupka, odnosno da prvostepeni sud nije postupio po nalogima drugostepenog suda. Takođe postoji protivrečnost između navoda u presudi o sadržini pojedinih dokumenata i njihove stvarne sadržine. U ponovljenom postupku, prvostepeni sud nije tražio podatke o sporazumu između JNA i Bosne i Hercegovine, na te okolnosti nisu ispitivani svedoci, nije odgovoreno na pitanje donošenja odluke o povlačenju jedinica čiji je komandant bio Mile Dubajić, niti su utvrđivane okolnosti oko dogovora o povlačenju jedinica JNA između Mileta Dubajića i rukovodstva Tuzle. Prvostepeni sud nigde u presudi ne navodi da je Mile Dubajić, kritičnog dana, u prepodnevnom časovima imao sastanak sa rukovodstvom Tuzle, već govori da je postignut sporazum o mirnom izlasku vojske i to u poslepodnevnom časovima. Nasuprot tome, sâm Mile Dubajić je prilikom svedočenja naveo da je odluka o izlasku vojske iz Tuzle baš kritičnog dana bila njegova. Sama okolnost da je okrivljeni Ilija Jurišić bio član Operativnog štaba ne znači da je automatski bio upoznat sa ovim dogovorima. U odnosu na tvrdnju suda da je postojala perfidija da se izigra postojeće poverenje, činjenica da se u koloni nalazio visoki predstavnik vlasti u Tuzli Enver Delibegović, kojeg je poveo upravo Mile Dubajić, jasno ukazuje da u konkretnom slučaju nije postojalo poverenje. Ostalo je nerazjašnjeno kada je okrivljeni, u odnosu na početak pucnjave, preneo naredbu. Svedoci navode da je to bilo u trenutku kada je pucnjava već trajala. Sud ne spominje zaštićenog svedoka "Alfu" i deo njegovog svedočenja da okrivljeni nije mogao ništa narediti, jer nije imao nikakva ovlašćenja, te da je i on sâm imao veća ovlašćenja nego okrivljeni Jurišić. Ljudi koji su imali tehničke mogućnosti da čuju naredbu, potvrđuju u svojim iskazima odbranu okrivljenog o vremenu izdavanja naredbe. Konačno, nema dokaza da je preneti naredba u uzročno-posledičnoj vezi sa nastalim posledicama. Prvostepeni sud je u pobijanoj presudi izostavio sve navode svedoka koji idu u prilog okrivljenom. Branilac predlaže da se njegov branjenik oslobodi krivične odgovornosti.

Branilac okrivljenog advokat Đorđe Dozet, iznoseći svoju žalbu, ukazao je na deo presude u kojem je navedeno da je sud delove iskaza svedoka prihvatio, što po oceni odbrane predstavlja postupanje po unapred stvorenom uverenju. Takođe ukazuje da okrivljeni nije imao pravično i fer suđenje u razumnom roku. U tom smislu ukazuje i da je u rešenju kojim je svedoku "Alfa" određen status zaštićenog svedoka, navedeno da će on svedočiti na okolnosti da je okrivljeni izvršio krivično delo protiv pripadnika JNA. Tokom prvostepenog postupka predsednik veća je, postavljajući pitanja, često koristio formulaciju "kada je policija napala vojsku", uzimajući to kao pretpostavku. Konačno, na objavi prvostepene presude u ponovljenom postupku, predsednik veća je naveo da ostaje pri svim navodima koje je prilikom obrazlaganja presude dao prethodni predsednik veća, a baš zbog svih propusta koji su u toj presudi učinjeni, apelacioni sud je istu ukinuo i naložio da se ponovljeni pretres održi pred drugim većem. Smatra da se u ovom predmetu TRZ bavi istorijom i politikom, umesto da utvrđuje stvarnu ulogu okrivljenog. Tvorac rečenice, odnosno naredbe "na vatru odgovorite vatrom" je Meho Bajrić, što on u svom svedočenju i potvrđuje. Krivično delo čini onaj ko naredi, a optuženi nije ništa naredio, dok su svedoci potvrdili da su tu naredbu čuli u vreme kada je pucnjava već trajala. U pobijanoj presudi su izostali navodi o iskazima svedoka čije korišćenje je drugostepeni sud naložio. Ističe da je njegov branjenik nakon ukidanja pritvora nastavio da dolazi u Beograd na suđenja, te da je i sada došao sâm, zbog svoje časti, a da ga u suprotnom na dolazak niko ne bi mogao naterati.

U odgovoru na žalbu, postupajući zamenik TRZ ističe da je prvostepena presuda pravilna i zakonita, a da su žalbe branilaca neosnovane. Ističe da JNA nije očekivala napad, jer se radilo o vojsci koja je Tuzlancima pomagala prilikom rudarskih nesreća i u koju su sa ponosom slali svoje sinove. Napad na kolonu JNA ocenjuje kao zasedu sa upotrebom snajperista, koja je bila dobro organizovana. Predlaže da sud odbije žalbe branilaca kao neosnovane i potvrdi prvostepenu presudu.